

PRAMENY A LITERATURA

Prameny archivní

Oesterreichisches Staatsarchiv

Kriegsarchiv, Personalia, Diverse.

Archiv Národní galerie Praha-Zbraslav

Josef MAŘATKA: Bylo to roku 1900.

Archiv Národního muzea

Libuše BRÁFOVÁ, Kapesní kalendáře a zápisníky z let 1884-1918, kart. č. 1.

Marie ČERVINKOVÁ-RIEGROVÁ, *Zápisky*, kart. č. 10.

Moravský zemský archiv Brno

Voršilky Brno 1695-1950, kart. č. 6, sign. 14.

Literární archiv Památníku národního písemnictví

Bohuslav BRAUNER, Osobní fond, Korespondence přijatá.

Bedřich FRÍDA, Osobní fond, Rukopisy cizí, Božena Frídová: *Moje paměti*.

Božena HERITESOVÁ, Osobní fond, Deník 1894-1899.

Otakar JEDLIČKA, Osobní fond, Rukopisy vlastní, Drobné poznámky.

Miloš MARTEN, Osobní fond, Korespondence cizí.

Emanuel SALOMON Z FRIEDBERGU-MÍROHORSKÝ, Osobní fond, Rukopisy vlastní, *Paměti z mého žití*.

Růžena SCHWARZOVÁ, Osobní fond, Rukopisy vlastní, *V záři vzpomínek*.

Růžena SVOBODOVÁ, Osobní fond, rkp. vlastní, *Deník 1917-1919*, passim.

Státní oblastní archiv Litoměřice

Voršilky Liberec, kn. č. 1.

Státní okresní archiv České Budějovice

Farní úřad Křtěnov.

Státní okresní archiv Jičín

Vlasta VAINOVÁ-EBENHOCHOVÁ (pseud. Magda Bílá, Lucie), Osobní pozůstalost, Rukopisy vlastní, *Maminčina opatrovna*.

Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli

Okresní úřad Litomyšl, pres. 189/1908.

Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí

Archiv města Lanškroun.

Paměti a korespondence

Gabriel ČÁP: *Letopisy lidské duše. Vzpomínky z dětství (Ráj), básně, povídky a úvahy filozofické.* Milevsko 1933.

Marie ČERVINKOVÁ-RIEGROVÁ: *Riegrova matka. Obrázek z Podkrkonoší.* Praha 1903.

Josef Jan FRÍČ, Olga ZIELECKÁ (ed.): *Paměti babičky Kavalírové.* Praha 1940.

Marie GEBAUEROVÁ: *Rodinné vzpomínky na Jana Gebauera.* I. Kladno 1926.

Eduard GRÉGR: *Historie rodiny.* Praha 1996.

Jiří GUTH: *Z potulek francouzským krajem. Črty a drobné studie z cest.* Praha 1893.

Hanuš JELÍNEK: *Zahučaly lesy. Kniha vzpomínek.* Praha 1947.

Jan JENÍK z BRATŘIC: *Z mých pamětí.* Praha 1947.

Servác HELLER: *Z minulé doby našeho života národního, kulturního a politického. Upomínky a zápisky.* I. Praha 1916.

Ignát HERRMANN: *Blednoucí obrázky. Vzpomínky nejstarší a drobné epizody z maloměstské kroniky.* Praha, b. d. (1922)⁴.

Ignát HERRMANN: *Před padesáti lety. Drobné vzpomínky z minulosti.* 1.-4. Praha 1926-1939.

Jelena HOLEČKOVÁ-HEIDENREICHOVÁ: *Sofie Podlipská ve svých vzpomínkách, dopisech a denících.* Praha 1941².

Vendelín Josef KRÝSA (ed.): *Naše maminky. Sborník lásky mateřské.* I., II. Třebechovice p. Orebem, b. d. (1937).

Josef LADA: *Kronika mého života.* Praha 1960.

Milena LENDEROVÁ, Jarmila PLŠKOVÁ (ed.): *Gabriela ze Schwarzenbergu: Krátká cesta životem a Evropou.* Praha 2006.

Věnceslava LUŽICKÁ: *Z mých pamětí.* Mladá Boleslav, b. d. (1929).

Josef Svatopluk MACHAR: *Konfese literáta.* 1, 2. Praha 1920³. 1984⁵.

Bohumil NOVÁK (ed.): *Brixenské listy Karla Havlíčka bratru Františkovi.* Havlíčkův Brod 1957.

Miloš a Vladimír NEFFOVÉ: *Jan Neff. 1832-1932.* Praha 1932.

Albína PALKOSKOVÁ-WIESENBERGOVÁ: *Tři životy. Osudy žen staropražského rodu.* Praha 1998.

Václav ŘEZNÍČEK: *Královéhradecké vzpomínky.* Hradec Králové 1904.

Marie STRETTIOVÁ: *O starých časech a dobrých lidech.* Praha 1940.

Karolina SVĚTLÁ: *Upomínky.* Praha 1901.

Martin ŠÁMAL (ed.): *Cestovní deník Zdenky Braunerové.* Roztoky u Prahy 2003.

Martin ŠÁMAL (ed.): *Deníky Zdenky Braunerové.* Roztoky u Prahy 2007.

František de Paula ŠVENDA: *Čtvrtý hliněný obraz historie Království českého a paměti města Králové Hradce nad Labem.* Rozdíl 5. Hradec Králové 1818.

Renáta TYRŠOVÁ: *Jindřich Fügner. Paměti a vzpomínky na mého otce.* 1., 2. Praha 1926, 1927.

Emil VACHEK: *Vzpomínky na starý Hradec.* Havlíčkův Brod 1960.

Vladimír VONDRÁČEK: *Lékař vzpomíná (1895-1920).* Praha 1978.

Eva VRCHLICKÁ: *Dětství a mládí s Vrchlickým.* Praha 1988.

Šimon WELS: *U Bernátů.* Praha 1993.

Prameny tištěné

J. V. ALEXANDER: *Anthologie tělocviku.* Praha 1896.

Engelbert AMBROŽ a Dominik BLECHA: *Úplný adresář, dějiny a památnosti královského města Německého Brodu.* Německý Brod 1892.

- Anna BAYEROVÁ: *Žena lékařkou. Lékařská kniha, věnovaná péči o zdraví a léčbě nemocí se zvláštním ohledem na ženské a dětské nemoci, pomoc ku porodu a ošetřování dětí.* Dle MUDr. A. Fischero-
vé-Dückelmannové zpracovala MUDr. Anna Bayerová. Praha 1907.
- Jean de CARRO: *Considérations antigastronomiques.* Almanach de Carlsbad 1, 1831, s. 69–82.
- Karel FRANĚK: *Zdraví a dlouhý život, jakož i všechny životní síly jak možno si zachovati a svůj život prodloužiti!* In: Kalendář k uctění nejsv. Srdcí P. Ježíše a P. Marie, 1910, s. 121–128.
- Salomon FRIEDBERG-MÍROHORSKÝ: *O vegetarismu. Spanilomyslným dámám u pana Vojty Náprstka v Praze dne 30. března 1884 četl Mirohorský...* Praha 1884.
- Františka HANSGIRGOVÁ: *Hospodyně našeho věku. Krátká naučení o vedení městského i venkovského hospodářství.* Praha 1874.
- Františka HANSGIRGOVÁ: *Průvodce dívky a budoucí hospodyně.* Praha 1869.
- J. JELÍNEK: *Rádce milenců. Pravidla slušného se chování, zvláště pro mladé lidi; hojná zásoba dopisů milostných, společenské hry a zábavy. Květomluva aj.* V Telči, Nákladem knihkupectví Emila Šolce, b. d. (1897).
- Luboš JERÁBEK: *O společenském životě českém. Kulturní studie.* Praha 1896.
- Josef JUNGSMANN: *Historie literatury české.* Praha 1849.
- Anuše KEJŘOVÁ: *Dělnická kuchařka.* Česká Třebová, s. d.
- Karel Josef KHUN: *Katechismus ženichův, jednajíc o všech potřebných zprávách, které Pastýřové duchovní ženichům a Nevěstám před spojením manželstva jejich, též Manželům, Rodičům, Dětem, a Bábám spasitedlně mají navrhnouti.* Praha 1808.
- Adolph v. KNIGGE: *Umění v manželství šťastnu býti a lásku i úctu druhé polovice manželské sobě získati a zachovati.* Dle L. Knigge vzdělal E. Z. Praha, b. d. (před 1900).
- Filip Stanislav KODYM: *Zdravověda čili nejlepší způsob, aby člověk svého života ve zdraví a vesele užití a dlouhého věku dosáhnouti mohl.* Praha 1854.
- J. N. KONEČNÝ: *Všeobecný český sekretář a právní přítel, kterýžto učí všechny v lidském živobytí potřebné spisy, jako: psaní, zadání, smlouvy, kšafy, kvitance, oznámení, vysvědčení a jiné užitečné písemnosti, bez cizí pomoci podle zákonů v Čechách, na Moravě a v Slezsku platných...* U Petra Rohrmanna, c. k., dvorního knihkupce, Vídeň 1848.
- Josef Mirovít KRÁL: *Původce po biskupství královéhradeckém.* I. Hradec Králové 1825.
- Václav KUDRNÁČ: *Úplný adresář a popis politického okresu jičínského.* Turnov 1900.
- Václav KUDRNÁČ: *Úplný adresář a popis politického okresu náchodského.* Turnov 1907.
- Václav KUDRNÁČ: *Úplný adresář a popis politického okresu novobydžovského.* Turnov 1912.
- Věnceslava LUŽICKÁ: *Činnost ženy v domácnosti.* Praha 1886.
- Paolo MANTEGAZZA: *Physiologie ženy.* Praha 1894.
- Josef K. NEJEDLÝ: *Naším dívkám. Spolehlivý průvodce do společnosti.* Dle spisu Malvíny ze Steinau... Kladno, b. d. (1898).
- Duchoslav PANÝREK: *Kdo zvedne kámen? Výklady a rozklady starého lékaře o pohlaví a jeho důsledcích.* Pardubice, b. d. (1926?).
- Magdalena Dobromila RETTIGOVÁ: *Domácí kuchařka.* Ed. Felicitas Wünchová (Alexandr Stich). Praha 1986.
- Jan RULÍK: *Cvičení dětí jednohokaždého stavu v čtvrtém večerním rozmlouvání.* Praha 1792.
- Anastasie B. SEIDLOVÁ: *Kuchařka Lady.* Mladá Boleslav, s. d.
- M. ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ: *Česká strava lidová.* Praha 1945.
- Úsporná kuchařka. Zlatá kniha mladé domácnosti.* Bohdan Melichar, Hradec Králové, s. d.
- Josef VESELÝ: *Ženy české, nositelky štěstí svého národa.* Praha 1888.
- Zlatá kniha české ženy.* Uspořádali F. Herites a F. Neumannová. Mělník 1908.
- Honorata ZAPOVÁ: *Nezabudky. Dar našim pannám.* Praha 18704.

Josef Václav ŽÁK: *Malý dvorný soudruh: knížka poučná o slušnostech a zdvořilostech, které v živobytí jsou potřebné a příslušné jsou. Odrostlejší mládeži obětuje...* Jindřichův Hradec, Tábor, Al. J. Lanfras a syn, 1864.

Krásná literatura

Eduard BASS: *Čtení o roce osmačtyřicátém*. Praha 1963.

Růžena JESENSKÁ: *Žarmila. Dospívajícím dívkám*. Praha-Smíchov 1924⁴.

Růžena JESENSKÁ: *Jarní píseň*. Praha 1902.

Jan NERUDA: *Žen dál!*. Praha 1949.

Jan NERUDA: *Povídky malostranské*. Praha 1999.

Jan NERUDA: *Pražské obrázky*. Praha 1954.

Slovníky a encyklopedie:

Cizojazyčný abecedník čili vysvětlení neznámých slov. Vyňato z Polabského Slovanu 1849. Hradec Králové 1849.

Jana GERŠLOVÁ – Milan SEKANINA: *Lexikon našich hospodářských dějin*. Praha 2003.

Der GROSSE BROCKHAUS, 19, 1934.

Josef KLIKA – Josef SOKOL (ed.): *Stručný slovník pedagogický*. 1.–3. Praha 1891–1895.

Ottova encyklopedie obecných vědomostí na CD-ROM (Ottův slovník naučný, elektronická verze).

Ottův obchodní slovník, díl 1. Praha b. d. (1912?).

Ottův slovník naučný, 1–28. Praha 1888–1909.

Ottův slovník naučný nové doby: dodatky k Velkému Ottovu slovníku naučnému, 1.–12. Praha 1936–1943.

Jan PETR (ed.): *Slovník česko-německý Josefa Jungmanna*. 1–5. Praha 1989–1990.

Slovník naučný. Red. František Ladislav Rieger a Jakub Malý. 1–12. Praha 1860–1874.

Vladimír TEYSSLER – Václav KOTYŠKA: *Technický slovník naučný*, I.–XVII. Praha 1927–1949.

Internet

Milena LENDEROVÁ: *Antologie zaniklých ženských ctností*. <http://khv.upce.cz/zamestnanci/antologie/antologie.htm>

Klára JALŮVKOVÁ: *Česká lázeňská města v 19. století*. <http://celemvzad.nezmeskej.cz/clanek.php?id=55>

Dušan TŘEŠTÍK: *Mysletí historicky*. <http://www.sendme.cz/trestik/mysletihistoricky.htm>
(staženo 27. 2. 2007)

<http://gutenberg.spiegel.de>, 28. 2. 2005.

Základní literatura (výběr)

Philippe ARIÈS: *L'Enfant et la vie familiale sous l'Ancien Régime*. Paris 1975³.

Philippe ARIÈS – Georges DUBY (ed.): *Histoire de la vie privée*. IV. De la Révolution à la Grande Guerre. Paris 1987.

Roland BARTHES: *Základy sémiologie*. In: Roland BARTHES: *Nulový stupeň rukopisu. Základy sémiologie*. Praha 1967.

Dagmar BLÜMLOVÁ (ed.): *Čeněk Žíbrt a kulturní historie*. České Budějovice 2003.

Tomáš BOROVSÝ – Jiří HANUŠ – Milan ŘEPA: *Kultura jako téma a problém dějepisce*. Brno 2006.

Pierre BOURDIEU: *Teorie jednání*. Praha 1998.

André BURGUIÈRE: *L'Anthropologie historique*. In: Jacques LE GOFF: *La nouvelle histoire*. Paris 1988, s. 137–165.

- Peter BURKE: *Variety kulturních dějin*. Brno 2006.
- Alain CORBIN – Jean-Jacques COURTINE – Georges VIGARELLO: *Histoire du corps*. 2. De la Révolution à la Grande guerre. Volume dirigé par Alain Corbin. Paris 2005.
- Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Praha 1996¹, 1998².
- Documenta Pragensia XIII. Žena v dějinách Prahy*. Sborník příspěvků z konference Archivu hl. m. Prahy a Nadace pro Gender studies 1993. Praha 1996.
- Georges DUBY – Martine PERROT (ed.): *Histoire des femmes en Occident*. IV. Paris 1992.
- Richard van DÜLMEN: *Historická antropologie. Vývoj. Problémy. Úkoly*. Praha 2002.
- L. FASORA – J. HANUŠ – J. MALÍŘ (eds.): *Člověk na Moravě 19. století*. Brno 2004.
- Paula S. FASS (ed.): *Encyclopedia of Children and Childhood in History and Society*. 1–3. Thomson Gate, N. Y., b. r.
- Cliffort GEERTZ: *Interpretace kultur. Vybrané eseje*. Praha 2000.
- Milan HLAVAČKA: *Lidé v dějinách. Doba konstituční*. Praha 1995.
- Jaroslav HOREJSEK: *Jak žili naši předkové před sto lety (studie z pokladního deníčku)*. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Historica 25–1990, s. 57–69.
- Pavla HORSKÁ, Eduard MAUR, Jiří MUSIL: *Zrod velkoměsta*. Praha – Litomyšl 2002.
- Miroslav HROCH: *Na prahu národní existence. Touha a skutečnost*. Praha 1999.
- Georg G. IGGERS: *Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivy k postmoderní výzvě*. Praha 2002.
- Ulrich IM HOF: *Evropa a osvícenství*. Praha 2001.
- Ivan KLÍMA: *Jak přežít blahobyť*. Brno 2001.
- Jacques LE GOFF: *La nouvelle histoire*. Paris 1988.
- Jacques LE GOFF (ed.): *La nouvelle histoire*. Paris 1978.
- Milena LENDEROVÁ: *A ptáš se, knížko má... Ženské deníky 19. století*. Praha 2008.
- Milena LENDEROVÁ: *Tragický bál. Život a smrt Pavlínny ze Schwarzenbergu*. Praha 2004.
- Milena LENDEROVÁ – Karel RÝDL: *Radostné dětství? Dítě v Čechách 19. století*. Praha 2006.
- Alf LÜDTKE: *Alltaggeschichte – ein Bericht von unterwegs. Historische Anthropologie. Kultur – Gesellschaft – Alltag*. II, Heft 2, 2003, s. 278–295.
- Alf LÜDTKE (ed.): *Histoire du quotidien*. Z něm. *Alltaggeschichte*, Frankfurt am Main, 1989, přeložil Olivier Mannoni. Paris 1994.
- Jana MACHAČOVÁ: *Prostředí továrního dělnictva ke konci 19. století: analýza vzpomínek Františka Halase staršího z let 1885–1913*. In: Jana MACHAČOVÁ – Jiří MATĚJČEK: *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 6, Opava. Praha, Kutná Hora 1996, s. 63–100.
- Jana MACHAČOVÁ – Jiří MATĚJČEK: *Chudé (dolní) vrstvy společnosti českých zemí v 19. století. Sociální pozice a vzory chování*. In: Jana MACHAČOVÁ, Jiří MATĚJČEK: *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 1 (8). Kutná Hora, Opava. Praha 1998, s. 121–304.
- Jana MACHAČOVÁ – Jiří MATĚJČEK: *Nástin sociálního vývoje českých zemí 1781–1914*. Opava 2002.
- Jan MĚCHÝŘ: *Vzory chování dělníka v českých zemích v 19. století*. In: Jana Machačová, Jiří Matějček (ed.): *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 51 (8). Kutná Hora – Opava – Praha 1998, s. 99–119.
- Jiří MATĚJČEK: *Maloměstští řemeslníci v druhé polovině 19. století: Alois Beer, Památnosti mého podomování*. In: Jana Machačová, Jiří Matějček (ed.): *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 5. Opava – Praha – Kutná Hora 1995, s. 169–200.
- Naděžda MELNIKOVÁ-PAPOUŠKOVÁ: *Praha před sto lety*. Praha 1935.
- Město v české kultuře*. Praha 1993.
- Robert F. MURPHY: *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha 1999.

- Zdeněk J. NEŠPOR – Jan HORSKÝ: *Historická antropologie? Metodické problémy s paradoxy na pomezí dějepisectví, sociologie a sociální antropologie*. Kuděj 6, 2004, č. 1, s. 61–81.
- Josef PETRÁŇ (ed.): *Dějiny hmotné kultury. Kultura každodenního života od 16. do 18. století*. I/1, 2; II/1, 2. Praha 1985–1997.
- Josef PETRÁŇ: *Příběh Ouběnic*. Praha 2001.
- Tomáš RATAJ: *Mezi Žibrtem a Geertzem. Úvaha o předmětu kulturních dějin*. Kuděj, s. 142–158.
- Daniel ROCHE: *Histoire des choses banales. Naissance de la consommation, XVIIe – XIXe siècles*. Paris 1997.
- Václav SOUKUP: *Dějiny antropologie*. Praha 2004.
- Jiří SPĚVÁČEK: *Mentality a dějiny mentalit v proměnách evropského myšlení*. Sborník Společnosti přátel starožitností 4. Praha 1996, s. 59–70.
- Alena ŠIMŮNKOVÁ: *Ke vztahu historiografie a antropologie: perspektivy aplikování antropologických přístupů na historický výzkum*. Český lid 82, 1995, č. 2, s. 99–111.
- Dušan TŘEŠTÍK: *Češi a dějiny v postmoderním očistci*. Praha 2005, především s. 19–46.
- Vladimír ÚLEHLA: *Jičín na konci 19. století*. Jičín 2006.
- Otto URBAN: *Česká společnost 1848–1918*. Praha 1982.
- Luboš VELEK: „*Takový život nestojí za zlámanou grešlí!*“ *Obrázky ze života českých poslanců 19. století*. Kuděj 1999/2, s. 49–63.
- Pavla VOŠAHLÍKOVÁ: *Řemeslo a řemeslníci v rytmu všedního dne ve 2. polovině 19. století*: In: Jiří MATĚJČEK – Jana MACHAČOVÁ: *Studie k sociálním dějinám*, 6. Kutná Hora – Opava – Praha 1996, s. 47–62.
- Pavla VOŠAHLÍKOVÁ: *Jak se žilo za časů Františka Josefa I*. Praha 1996.
- Čeněk ZÍBRT: *Jak se kdy v Čechách tancovalo*. Praha 1895
- Čeněk ZÍBRT: *Kulturní historie. Její vznik, rozvoj a posavadní literatura cizí i česká*. Praha 1892.

Literatura k tématům

Obchody a nákupy (výběr)

- Jan HALADA – Milan HLAVAČKA: *Světové výstavy. Od Londýna 1851 po Hannover 2000*. Praha 2000.
- Milan HLAVAČKA: *Jubilejní výstava 1891*. Praha 1991.
- Tomáš OKURKA: *Všeobecná německá výstava v Ústí nad Labem 1903*. Ústí nad Labem 2005.
- Jiří PEŠEK (ed): *Pražské slavnosti a velké výstavy*. Documenta Pragensia, XII. Praha 1995.
- Lydia PETRÁŇOVÁ: *Od tradičního k modernímu zpracování mléka (Příspěvek k rychlosti šíření inovací v českých zemích)*. Český lid 83 (1996), č. 4, s. 289–311.
- Pavla VOŠAHLÍKOVÁ: *Zlaté časy české reklamy*. Praha 1999.

Bydlení (výběr)

- Alain BELTRAN: *Du luxe au cœur du système. Électricité et société dans la région parisienne (1880–1939)*. Annales ESC, septembre-octobre 1989, no 5, s. 1113–1136.
- Marie BENEŠOVÁ: *Česká architektura v proměnách dvou století. 1780–1980*. Praha 1984.
- Stanislav DLABAL: *Nábytkové umění. Vybrané kapitoly z historie*. Praha 2000.
- Tomáš EDEL: *Interiér a nábytek vesnického domu v Podještědí v 16.–19. století*. Sborník prací muzea K. Světlé 1. Český Dub 1990, s. 158–172.
- Marcela EFMERTOVÁ: *Elektrotechnika v českých zemích a v Československu do poloviny 20. století. Studie k vývoji elektrotechnických oborů*. Praha 1999.

- Olga HERBENOVÁ: *Obytný interiér některých významných osobností české kultury jako typizační prvek měšťanského interiéru 19. století*. In: *Město v české kultuře*. Praha 1993, s. 238–254.
- Jaroslav PÁNEK (ed.): *Pocta Josefu Petráňovi: sborník prací z českých dějin k 60. narozeninám prof. dr. Josefa Petráně*. Praha 1991, s. 113–135.
- Jiří PEŠEK – Bohdan ZILYNSKYJ: *Bydliště pražského univerzitního studentstva před sto lety (1884)*. Documenta Pragensia V/1, Archiv Hlavního města Prahy 1985, s. 158–173.
- Lydia SOUKUPOVÁ: *Lůžko a postel (Pokus o sémioticko-funkční analýzu)*. In: Zdenek BENEŠ – Eduard MAUR – Jaroslav PÁNEK: *Sborník prací z českých dějin k 60. narozeninám prof. dr. Josefa Petráně*. Praha 1991, s. 113–135.
- Jindřich VYBÍRAL: *Česká architektura na prahu moderní doby. Devatenáct esejů o devatenáctém století*. Praha 2002.

Hygiena a zdraví (výběr)

- Alain CORBIN: *Narcis a miasma. Pach a společenské představy v 18. a 19. století*. Praha 2004.
- Ludmila DUFKOVÁ: *Osobní hygiena na šlechtických sídlech*. Katalog výstavy pořádané 19. 6. až 30. 9. 2003 v kočárovně Státního zámku Vranov nad Dyjí. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně. Brno 2003.
- Vladan HANULÍK: *Apoštol i šarlatán. Zakladatel hydropatie Vincenz Priessnitz*. Dějiny a současnost. Kulturně historická revue XXIX (2007), č. 8, s. 37–40.
- Ludmila HLAVÁČKOVÁ: *Několik poznámek k lékařské praxi F. C. Kampelíka*. Časopis lékařů českých 107 (1968), s. 1323–1326.
- Ludmila HLAVÁČKOVÁ: *V. Staněk. Ze života českého praktického lékaře u nás v minulém století*. Časopis lékařů českých 108 (1969), s. 993–996.
- Ludmila HLAVÁČKOVÁ: *Z lékařských deníků Josefa Václava Podlipského (Na památku stoletého úmrtí spoluzakladatele a prvního redaktora Časopisu lékařů českých)*. Časopis lékařů českých 106 (1967), s. 1305–1309.
- Jana KALVASOVÁ: *Lidé a voda. Příspěvek k dějinám osobní hygieny na přelomu 19. a 20. století*. Diplomová práce. Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity. České Budějovice 2007.
- Virginia SMITH: *Clean. A History of personal Hygiene and Purity*. Oxford 2007.
- Petr SVOBODNÝ – Ludmila HLAVÁČKOVÁ: *Dějiny lékařství v českých zemích*. Praha 2004.
- Petr SVOBODNÝ – Ludmila HLAVÁČKOVÁ: *Pražské špitály a nemocnice*. Praha 1999.
- Georges VIGARELLO: *Le propre et le sale. L'hygiène du corps depuis le Moyen Age*. Paris 1985.
- Čeněk ZÍBRT: *Staročeská zdravotní věda*. Praha 1924.

Odívání (výběr)

- Ludmila KYBALOVÁ: *Doba secese a turnýry*. Praha 2006.
- Ludmila KYBALOVÁ: *Od empíru k druhému rokoku*. Praha 2004.
- Gilles LIPOVETSKY: *Říše pomíjivosti. Móda a její úděl v moderních společnostech*. Praha 2002.
- La mode et ses métiers. Du XVIIIe siècle à nos jours*. Paris 1981.
- Miriam MORAVCOVÁ: *Národní oděv roku 1848. Ke vzniku národně politického symbolu*. Praha 1986.
- Miriam MORAVCOVÁ: *Oděv jako ukazatel sociálních a hygienických poměrů nezámožných vrstev v Praze ve dvacátých až čtyřicátých letech 19. století*. Documenta Pragensia, VII/2. Praha 1987, s. 435–440.
- DANIEL ROCHE: *The Culture of Clothing*. Cambridge 1996.
- Eva UCHALOVÁ: *Česká móda. Od valčíku po tango. 1870–1914*. Praha 1997.

Stravování (výběr)

- Jean-Paul ARON: *Essai sur la sensibilité alimentaire à Paris au 19e siècle*. Paris 1974.
- Jaroslava ČURDOVÁ: *Kuchařské knihy v českých domácnostech 19. století*. Diplomová práce. Historický ústav Jihočeské univerzity, České Budějovice 2001.
- Věra DVOŘÁKOVÁ-JANŮ: *Lidé a jídlo*. Praha 1999.
- Pierre NENES – Mabelle GÉRARD – Thiébaud PHILIPPE: *Histoire de la table. Les arts de la table des origines a nos jours*. Paris 1994.
- Olga FEJTOVÁ – Václav LEDVINKA – Jiří PEŠEK: *Dobrou chuť, velkoměsto*. Sborník příspěvků z 23. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 5. a 6. října 2004 v Clam-Gallasově paláci v Praze. Praha 2007.
- Jaroslav HOREJSEK: *Jak se v Olomouci jedlo v druhé polovině 19. století*. Střední Morava 1, 1995, s. 91–92.
- Bronislav CHOCHOLÁČ: *Collaltovské kuchyňské účty z 2. poloviny 17. století. Příspěvek ke studiu šlechtické každodennosti*. Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity, C 4, 1994, s. 45–53.
- František KUTNAR: *Malé dějiny brambor*. Havlíčkův Brod 1963.
- Milena LENDEROVÁ – Jocelyne BONNET – Jiří KUBEŠ – Martine SIMONSEN: *Autour de la table: Peurs, risques, interdits et protections...* XVIème Atelier Eurethno. Bulletin des travaux scientifiques de l'Université de Pardubice, Suppl. 6, Pardubice 2003.
- Gilles LIPOVETSKY: *Věčný přepych*. Praha 2005.
- Marie MACKOVÁ: *Lanškrounské hospody, restaurace a kořalny*. Lanškroun 1999.
- Massimo MONTANARI: *Hlad a hojnost. Dějiny stravování v Evropě*. Praha 2003.
- Vladimír NOVOTNÝ (ed.): *Hospody a pivo v české společnosti*. Praha 1997.
- Paolo SORCINELLI: *L'alimentation et la santé*. In: Jean-Louis FLANDRIN et Massimo MONTANARI: *Histoire de l'alimentation*. Paris 1996, s. 809–841.
- Ulrike THOMSOVÁ: *Zeštíhlování světa. Zdraví, krása a sebekázeň v 19. a 20. století*. Dějiny a současnost XXVII, 2005, s. 30–33.
- Felicitas WÜNSCHOVÁ (= Alexandr Stich)(ed.): *Magdalena Dobromila Rettigová. Domácí kuchařka*. Praha 1986.

Životní cykly (výběr)

- Philippe ARIÈS: *Dějiny smrti*. I., II. Praha 2000.
- Antonín DOLEŽAL: *Od babictví k porodnictví*. Praha 2001.
- Existuje střeoevropský model manželství a rodiny?* Sborník z mezinárodního sympozia. Praha 24.–25. listopadu 1994. Divadelní ústav Praha, Rakouský kulturní institut v Praze, Nadace Gender studies. Praha 1995.
- Josef GRULICH: *Obraz manželství a rodiny v díle J. A. Komenského a B. Bolzana*. Historický obzor 9, červenec – srpen 1998, č. 7–8, s. 169–172.
- Josef GRULICH: „*Slavnostní okamžiky*“ – *svatební a křestní obřad v období raného novověku*. Historická demografie 24. Praha 2000, s. 49–82.
- Hana HAVELKOVÁ: *Dimenze „gender“ ve vztahu soukromí a veřejné správy*. Sociologický časopis 31, 1995, s. 25–38.
- Pavla HORSKÁ – Milan KUČERA – Eduard MAUR – Karel STLOUKAL: *Dětství, rodina a stáří v dějinách Evropy*. Praha 1990.

- Tomáš JIRÁNEK – Jiří KUBEŠ (ed.): *Dítě a dětství napříč staletími*. 2. pardubické bienále, 4.-5. dubna 2002. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series C, Faculty of Humanities. Supplementum 5 (2002).
- Jeronym LÁNY: *Olšanské hřbitovy*. Elfa 1991.
- Milena LENDEROVÁ: *K hříchu i k modlitbě. Žena v minulém století*. Praha 1999.
- Milena LENDEROVÁ: *Zpovědní zrcadla jako pramen k sexualitě druhé poloviny 19. století*. In: *Sex a tabu v české kultuře 19. století*. Praha 1999, s. 94-103.
- Helena LORENZOVA – Taťána PETRASOVÁ (ed.): *Fenomén smrti v české kultuře 19. století*. Sborník příspěvků z 20. plzeňského sympozia. Praha 2001.
- Eduard MAUR: *Počátky demografického přechodu v Evropě*. In: Svatava RAKOVÁ – Christian LEQUESNE: *Jakou Evropu ohlašovala bitva u Slavkova?* Praha 2006.
- Alexandra NAVRÁTILOVÁ: *Narození a smrt v české lidové kultuře*. Praha 2004.
- Božena SLÁMOVÁ: *Příspěvek k historii kontracepčního hnutí a kontracepčních method. Studie sociálně-lékařská*. Praha 1937.
- Dana VESELSKÁ: *Mazal tov – Hodně štěstí – Good luck. Židovské svatební obřady: Historie a současnost*. Praha 2006.
- Ilona VOJANCOVÁ: *Od svatby ke kolíbce*. Památkový ústav Pardubice, Pardubice 1995.
- Pavla VOŠAHLÍKOVÁ: *Z moci úřední. Úřady a úředníci za vlády Františka Josefa I.* ČČH 92, 1994, č. 4, s. 460-476.

Vzdělání (výběr)

- Eduard MAUR: *Dětství a mládí jako fáze životního cyklu v pojetí J. A. Komenského*. *Studia Comeniana et Historica* 29, 1999, č. 62, s. 113-125.
- Minulost, současnost a budoucnost gymnaziálního vzdělávání*. Sborník referátů z konference konané ve dnech 24.-25. června 1999 v Jičíně. Z Českého ráje a Podkrkonoší – Supplementum 5. Semily 2000.

Život v armádě (výběr)

- Pavel ALBIERI: *Subordinace. Stinná stránka*. In: *1848-1866 (Rakousko v Itálii). Patero vojenských novel*. Praha 1883.
- J. S. Četař: *Hygiena ve vojště*. *Socialistická revue Akademie*, r. 7, 1903, s. 119-122.
- István DEÁK: *Beyond Nationalism: A Social and Political History of the Habsburg Officer Corps. 1848-1918*. New York – Oxford 1990.
- Alexandr NOVÁK: *Vojenské ubytovací stavby (vývojová studie)*. Praha, Vojenský projektový ústav 1955.
- Karel RÉLINK: *28. pluk „Pražské děti“*. *Osmadvacátníci, veselí kluci, ve válečné vichřici*. Praha 1932.
- Bedřich SWIETECZKÝ: *Z vojenských dějin staré Prahy*. *Zprávy vojenského archivu a musea RČS*, r. 1928, s. 5-48.
- Milan ŠVANKMAJER: *Čechy na sklonku napoleonských válek 1810-1815*. Praha 2004. *Vojenské dějiny Československa*. 2. Praha 1986.
- Jiří VORLÍČEK: *Pražské vojenské budovy a hřbitovy*. *Staletá Praha XVII*. Praha 1987, s. 183-208.
- Vojenské listy, 1-13 (1883-1895)*.
- Adam WANDRUSZKA – Peter URBANITSCH (Hrsg): *Die Habsburgermonarchie 1848-1918, B. V., Die bewaffnete Macht*. Wien 1987.

Volný čas (výběr)

- Alain CORBIN: *L'avènement des loisirs. 1850-1960*. Paris 1995.

Festivity

- Zdeněk BOHÁČ: *Poutní místa v Čechách*. Praha 1995.
- Marie BORKOVCOVÁ a kol.: *Krajem koruny země. Vlastivěda Lanškrounska*. Lanškroun 2002.
- Irena CIHELKOVÁ: *Poutní místa v Čechách*. Praha 2004.
- Daniel DOLEŽAL - Hartmut KÜHNE (Hrsg.): *Wallfahrten in der europäischen Kultur, Europäische Wallfahrtsstudien*. Bd. 1, Frankfurt am Main 2006.
- Věra FROLCOVÁ: *Velikonoce v české lidové kultuře*. Praha 2001.
- Václav FROLEC: *Rituály a slavnosti v procesu modernizace (Analýza situace v českých zemích)*. In: *Město, lidé, prostor, slavnosti*. Sborník příspěvků X. strážnického symposia (18.-19. 10. 1988), Uherské Hradiště 1990, s. 13-23.
- Václav FROLEC: *Vánoce v české kultuře*. Praha 2001.
- Jan HALADA - Milan HLAVAČKA: *Světové výstavy. Od Londýna 1851 po Hannover 2000*. Praha 2000.
- Jacques HEERS: *Svátky bláznů a karnevaly*. Praha 2006.
- Milan HLAVAČKA: *Jubilejní výstava 1891*. Praha 1991.
- Zdeněk HOJDA - Jiří POKORNÝ: *Pomníky a zapomínky*. Praha - Litomyšl 1996, s. 134-142.
- Markéta HOLUBOVÁ: *Barokní rezidua v poutích 19. století*. In: *Bůh a bohové. Církev, náboženství a spiritualita v českém 19. století*. Praha 2003, s. 55-71.
- Kristina KAISEROVÁ: *Konfesní myšlení českých Němců v 19. a počátkem 20. století*. Úvaly u Prahy 2003.
- Petr KMOŠEK: *Střelecké spolky východních Čech a jejich malované terče*. Ústí nad Orlicí 2003.
- Jiří KOŘALKA: *Putování českých ctitelů Jana Husa do Kostnice v letech 1829-1868*. In: *Husitský Tábor*, 15, Tábor 2006, s. 73-119.
- Jiřina LANGHAMEROVÁ: *Lidové zvyky*. Praha 2004.
- Marek LAŠTOVKA a kol.: *Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895-1990*. Praha 1998.
- Jaroslav LUGS: *Střelci a čarostřelci*. Praha 1977.
- Marie MACKOVÁ: *Zapomenutý starosta, Adalbert Kölbl von Geysing*. Ústí nad Orlicí 1999.
- Marie MACKOVÁ: *Střelecké spolky a jejich vliv na život venkovských měst v letech 1918-1938*. In: *Studie k sociálním dějinám 7*, Opava 2001, s. 194-216.
- Annerose MENNINGER: *Genuss im kulturellen Wandel, Tabak, Kaffee, Tee und Schokolade in Europa 16.-19. Jahrhundert*. Stuttgart 2004.
- Mirjam MORAVCOVÁ: *Měšťanské a dělnické slavnosti ve struktuře festivit Prahy druhé poloviny 19. století*. In: *Documenta Pragensia XII*, s. 215-221.
- Jiří PEŠEK: *Slavnost jako téma dějepisného zkoumání*. In: *Documenta Pragensia XII: Pražské slavnosti a velké výstavy*. Praha 1995, s. 7-27.
- Josef PETRÁŇ: *Kalendář*. Praha 1988.
- Josef PETRÁŇ - Lydie PETRÁŇOVÁ: *Rolník v evropské tradiční kultuře*. Praha 2000.
- Stará dělnická Praha. Život a kultura pražských dělníků 1848-1939*. Praha 1981.
- Alexandr STICH: *Básník Havlíček, Život a dílo Karla Havlíčka Borovského*. In: *Karel Havlíček Borovský: Stokrát plivni do moře*. Praha 1990, s. 255-305.
- Zdeněk ŠTÁBLA: *Vývoj filmového obchodu za Rakouska-Uherska a Československé republiky (1906-1939)*. In: *Filmový sborník historický 3, Český filmový ústav 1992*, s. 5-48.
- Vladimír VACLÍK: *Encyklopedie betlémů*. Ústí nad Orlicí 1999.
- Valburga VAVŘINCOVÁ: *Malá encyklopedie Vánoc*. Praha 2002.
- Vít VLNAS: *Jan Nepomucký, česká legenda*. Praha 1993.

Sociabilita (výběr):

- Eva DRAŠAROVÁ: *Soupis právních předpisů a dokumentů ke spolčovacím právu z fondů Státního ústředního archivu v Praze od poloviny 19. století do roku 1918*. In: Sborník archivních prací 1990, s. 297-343.
- Eva DRAŠAROVÁ: *Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století*. In: *Paginae historiae*. Praha 1992, s. 128-169.
- Helena LORENZOVÁ – Taťána PETRASOVÁ (ed.): *Salony v české kultuře 18. století*. Sborník příspěvků z 18. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň, 12.-14. března 1998. KLP. Praha 1999.
- Marie MACKOVÁ: *Spolky ostrostřelců a jejich postavení ve venkovských městech 19. století*. In: *Documenta Pragensia XVIII*. Praha 2000, s. 221-234.
- Maryša RADOŇOVÁ-ŠÁRECKÁ: *Ozářené krby. Vlastenecké rodiny české*. Praha 1945.
- Maryša RADOŇOVÁ-ŠÁRECKÁ: *Salony: s dobovými podobiznami*. Praha 1920.
- Vlastimil SCHILDBERGER (ed): *Střelecké spolky Moravy, Slezska a města Brna na přelomu 19. a 20. století*. Brno 2005.
- Jiří ŠTAIF: *Dva typy občanského sdružování v době předbřeznové. Akcionářská jednota pro české divadlo a sbírky na českou průmyslovou školu*. In: *Documenta Pragensia XVIII*, *Od středověkých bratrstev k moderním spolkům*. Praha 2000, s. 147-159.

Četba

- Jiří CEJPEK – Ivan HLAVÁČEK – Pravoslav KNEIDL: *Dějiny knihoven a knihovnictví v českých zemích a vybrané kapitoly z obecných dějin*. Praha 1998.
- Jaromír JEDLIČKA: *Soupis tisků Jana Hostivíta Pospíšila*. Hradec Králové 1970.
- Claire MÁDL: *Une bibliothèque des Lumières en Bohême: les livres du comte de Hartig (1758-1797)*. Paris 2000 (kvalifikační práce obhájená na EHESS v Paříži).
- Claire MÁDL: *Knihovna jako životní prostředí, místo knihy a řád vedení. Sbírka hraběte Hartiga (1758-1797)*. In: *Opera romanica* 4 (2003). České Budějovice.
- Alberto MANGUEL: *Dějiny čtení*. Praha 2007.
- Vlastimil KVĚTENSKÝ: *Knihovny východních Čech 1818-1848*. Hradec Králové 1969.
- Petr MAŠEK: *Zámecké knihovny v zemích Koruny české*. In: *K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven*. *Opera romanica* 1, Editio Universitatis Bohemiae Meridionalis, České Budějovic 2000, s. 43-45.
- Jiří POKORNÝ: *Lidová výchova na přelomu 19. a 20. století*. Praha 2003.
- Jiří POKORNÝ: *K formování čtenářských zájmů průmyslového dělnictva*. In: *Průmysl a technika v novodobé české kultuře*. Praha 1988, s. 125-138.
- Jana STRÁNÍKOVÁ: *Skutečnost a mystifikace. České spisovatelky v rámci počátků našeho národního obrození*. Diplomová práce. Fakulta humanitních studií Univerzity Pardubice, Katedra historických věd. Pardubice 2004.
- Milena ŠUBRTOVÁ: *Tematika smrti v české a světové próze pro děti a mládež*. Brno 2007.
- Jaroslav ŠVEHLA: *Jan Otto*. Ed. Robert Sak. Jinonice 2002.
- Tiskárny a tisky 19. století*. Sborník příspěvků z celostátní konference pořádané při příležitosti 200. výročí založení jindřichohradecké Landfrasovy tiskárny. Jindřichův Hradec 1988.
- Marie TOŠNEROVÁ (ed.): *Průvodce po rukopisných fondech v České republice I*. Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven. Studie o rukopisech, *Monographia* I, sv. 1. Praha 1995.

Sport

Almanach S. K. Pardubice 1899-1924. Pardubice 1925.

Ernst BRUCKMÜLLER – Hannes STROHMEYER: *Turnen und Sport in der Geschichte Österreichs.* Wien 1998.

Alain CORBIN: *Le destin contrasté du football.* In: Alain CORBIN (ed.): *L'Avènement des loisirs. 1850-1960.* Paris 1995, s. 222-226.

Historie tělesné výchovy a sportu. Praha 1996.

František KOLÁŘ: „NESMIŘITELNÁ“ rivalita Slavie a Sparty (Kapitola z počátků českého fotbalu.). In: *Sborník prací k 65. narozeninám prof. dr. Roberta Kvačka.* Praha 1997, s. 165-190.

Věra OLIVOVÁ: *Odvěké kouzlo sportu.* Praha 1989.

Václav PACINA: *Sport v Království českém.* Praha 1986.

Sokol, jeho vznik, vývoj a význam. Praha 1998.

Georges VIGARELLO: *Le temps du sport.* In: Alain CORBIN (ed.): *L'Avènement des loisirs. 1850-1960.* Paris 1995, s. 193-221.

Marek WAIC (ed.): *Češi a Němci ve světle tělovýchovy a sportu.* Praha 2004.

Marek WAIC: *Sokol v české společnosti 1862-1938.* Praha 1997.

Cestování

Cesty a cestování v životě společnosti. Reisen im Leben der Gesellschaft. Sb. příspěvků z konference konané 6.-8. září 1994 v Ústí nad Labem. Uspořádaly Lenka Bobková a Michaela Neudertová. Acta Universitatis Purkynianae, Philosophica et Historica, Studia historica II, 1995.

Cesty a cestování v jazyce a literatuře. Sborník příspěvků z konference konané 6.-8. 9. 1994. Acta Universitatis Purkynianae II, Ústí n. Labem 1995.

Milan HLAVAČKA: *Cestování v éře dostavníku. Všední den na středoevropských cestách.* Praha 1996.

Otto URBAN: *Technika a časoprostorová představa člověka 19. století.* In: *Průmysl a technika v novodobé české kultuře.* Praha 1988, s. 24-30.